

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/164/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117200242
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7117200242.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovej a JUDr. Imricha Volkaia vo veci starostlivosti súdu o maloletého F. U. nar. X.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice na návrh otca Ing. R. U. nar. X.X.XXXX bývajúcim v L. na ul. D. Č.. XX za účasti matky Ing. I. U. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v L. na ul. Y. Č.. XX zastúpenej JUDr. Kristínou Piovarčiovou advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach na ul. Štúrovej 20 v konaní o zníženie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 25.4.2017, č.k. 21P /5/2017-42 takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca na zníženie výživného a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec. Nesúhlasil so zamietnutím návrhu na zníženie výživného a žiadal o zníženie výživného na minimálnu sumu. Uviedol, že v septembri 2011 ukončil pracovný pomer v spoločnosti R., a.s. a do konca februára 2012 bol nezamestnaný a v evidencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov. V marci roku 2012 založil spoločnosť L. M. s.r.o. zameranú na vnútroštátne a medzinárodné zasielateľstvo, na čo použil finančné prostriedky získané z vyporiadania BSM so svojou druhou manželkou v sume 80.000,- €. Uviedol, že spoločnosť dosahuje nízke zisky, čo je spôsobené výrazným podielom pohľadávok na jej materskej štruktúre. Značnú časť pohľadávok tvoria nedobytné pohľadávky, ktoré boli prihlásené do konkurzu. V roku 2014 vo firme došlo k výraznému poklesu výkonov, prudkému znižovaniu obchodných marží spôsobených veľkým tlakom konkurenčného prostredia a posledné dva roky podnikania sú veľmi náročné. Obrovský finančný tlak, nakoľko náklady musia byť uhrádzané každý mesiac neodkladne a neustály stres uňho viedli k vzniku zdravotných problémov. Od 7.9.2016 je práceneschopný a zo sociálnej poisťovne poberá nemocenskú dávku 398,- € a súčasná partnerka je na materskej dovolenke. Jeho mesačné výdavky sú 1.000,- €, ktoré zahŕňajú náklady na bývanie, stravu, vyživovaciu povinnosť k deťom a keď jeho výdavky sú vyššie ako príjmy, čerpá chýbajúcu sumu z kontokorentného účtu, ktoré už v súčasnosti sú v mínuse 44.000,- €. Zlú finančnú situáciu sa snaží riešiť hľadaním zamestnania, zatiaľ bezúspešne. Konštatoval, že uvedené skutočnosti neboli zohľadnené ako základná zmena na jeho strane, preto žiada zrušiť rozsudok, alternatívne znížiť výživné na minimálnu sumu 27,13 €.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu navrhla potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny. Konštatovala, že od predchádzajúcej úpravy výživného uplynulo obdobie 13 rokov, od kedy potreby

maloletého F. sa podstatne zmenili, otec o maloletého sa nestará a okrem výživného ničím na jeho výživu neprispieva. Uviedla, že otec sa bezdôvodne a dobrovoľne vzdal svojho výhodného zamestnania v spoločnosti R. a.s., kde dosahoval príjem 1.500,- € mesačne. Uviedla, že dôvody otca na zníženie výživného uvedené v odvolaní nie sú relevantné. Napriek skutočnosti, že otec v tom čase mal tri vyživovacie povinnosti konkrétne z druhého manželstva mal dve deti, t.č. sú vo veku 8 a 6 rokov a ďalšie dieťa mal. M. sa narodila XX.XX.XXXX s priateľkou, ktorá je na materskej dovolenke, poberá dávky v materstve 200,- € a rodinné prídavky na 1 dieťa. Otec sa vzdal stáleho príjmu, zaevidoval sa na úrade práce a ľahkomyselne veľkú sumu finančných prostriedkov 80.000,- eur získanú pri vyporiadaní BSM s druhou manželkou investoval do založenia spoločnosti L. M. s.r.o., ktorá ako sám uvádza nedosahuje dobré hospodárske výsledky. Uviedla, že nie je zrejmé, z akých dôvodov je otec dlhodobo práceneschopný od 7.9.2016, keď na druhej strane tvrdí, že si hľadá zamestnanie a bezúspešne. Otec v prvoinštančnom konaní nepredložil žiadne doklady o tom, že si hľadá zamestnanie a kde, a preto toto tvrdenie považuje za účelové. Na druhej strane mal. F. za 13 rokov od poslednej úpravy výživného vyrástol, zmenil sa na mladého muža, ktorý má výdavky primerané jeho veku a potrebám ktoré hradí ona. Uviedla, že je elementárnou povinnosťou otca pri jeho vzdelaní nájsť si také zamestnanie, aby vedel zabezpečiť potreby svojich detí v potrebnom rozsahu. Konštatovala, že na deti z druhého manželstva prispieva po 70,- € mesačne na každé dieťa. Výživné 110,- € mesačne zodpovedá možnostiam otca a základným potrebám maloletého chlapca vo veku 15 a pol roka.

4. Matka v doplnení odvolania poukázala na to, že výška výživného v minimálnom rozsahu vzhľadom na vek dieťaťa 15 rokov, jeho potreby a nároky na živobytie, stravu, štúdium, zdravie, vzdelanie a podobne, s ohľadom na všetky výdavky dospelávajúceho dieťaťa, je aj súčasná výška výživného nízka. Ak má mať dieťa životnú úroveň rodiča, tak je absolútne nepomer medzi životnou úrovňou otca, konkrétne mesačných výdavkov 1.000,- € ako otec sám uvádza a výživným na dieťa, ktorý chce prispievať 27,13 € mesačne. Je neprípustné, aby sa otec podieľal na výžive takou nepatrnou sumou, ak on sám má výdavky 1.000,- € odrážajúce jeho životnú úroveň. Poukázala na skutočnosť, že obrat firmy otca ako uviedol na pojednávaní je 500.000,- € ročne, potom výsledok jeho hospodárenia je výsledkom jeho vlastnej neschopnosti zarobiť viac. Ak otec uvádza výdavky 1.000,- eur mesačne a oficiálne priznáva príjem 380,- € mesačne je zrejmé, že nepriznáva všetky príjmy zo svojho podnikania. Zdôraznila, že do súčasného stavu zadlženia sa otec dostal vlastnou vinou, keďže minul vysoké sumy, ktoré vlastnil nevhodným spôsobom a podľa jej vlastných vedomostí okrem sumy 80.000,- € z vyporiadania BSM vybral z detských vkladných knižiek cca 9.000 € a od mal. F. tiež zobral z vkladnej knižky našetrované finančné prostriedky v sume 5.000,- €, od svojho otca získal minimálne 20.000,- € a je zjavné, že otec nevie hospodáriť. Navrhla preto, by súd neprihliadol na tú skutočnosť, že otec mal. F. je momentálne práceneschopný, PN môže byť pritom maximálne 1 rok do septembra 2017, čo považuje za účelové a keďže výživné sa určuje na dlhší čas, je návrh otca na zníženie výživného neprijateľný. Poukázal na zásadu potencionality, v zmysle ktorej otec vzhľadom na existenciu 4 vyživovacích povinností mal povinnosť svoju situáciu riešiť a nájsť si akúkoľvek prácu, hoci aj fyzickú. Zo správania otca je zrejmé, že sa svoju situáciu riešiť nesnaží a o výživu svojich maloletých detí nemá záujem.

5. Kolízny opatrovník maloletého vyjadrenie nepodal.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Súd prvej inštancie vzhľadom na predmet konania, ktorým je zmena rozhodnutia o výživnom

správne porovnával pomery v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom s pomermi existujúcimi v čase jeho rozhodovania o terajšom návrhu otca na zníženie výživného v súlade s § 78 ods. 1 Zákona o rodine a súčasne správne aplikoval ust. § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine, z ktorého vyplýva povinnosť súdu prihliadať na potencionálne príjmy povinného rodiča, ak sa bez dôležitého dôvodu vzdá výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu, prípadne ak na seba berie neprimerané majetkové riziká. Na zníženie alebo stratu príjmu povinného rodiča je možné preto prihliadnuť len v prípade preukázania dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia rodiča, ktorým môže byť napríklad preukázateľne výrazné zhoršenie zdravotného stavu znemožňujúce jeho doterajší výkon práce, skončenie pracovného pomeru z organizačných dôvodov, prípadne zníženie príjmu opäť z dôvodu na strane zamestnávateľa a podobne, teda dôvody, ktoré povinný rodič nemôže ovplyvniť. Otec v tomto prejednávanom prípade ukončil pracovný pomer vo firme R. H., kde pracoval ako obchodný zástupca s príjmom 2.000,- € - 3.000,- € mesačne a súčasne poukazuje na svoj zhoršený zdravotný stav, v dôsledku čoho je dlhodobo práceneschopný, má psychické problémy a okrem mal. F. má ďalšie 3 vyživovacie povinnosti k mal. deťom ktoré sú menšie ako mal. F. a ich odôvodnené potreby vzhľadom na ich vek sú nižšie. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine), z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Zjednodušene povedané, pokiaľ rodič plánuje zmenu zamestnania, zmenu bydliska alebo počtu vyživovacích povinností, musí mať na zreteli vždy už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil. Zníženie výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť, by malo byť len výnimočné a založené na výsostne objektívnych dôvodoch neschopnosti povinného rodiča plniť si vyživovaciu povinnosť. V opačnom prípade by zníženie výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť, znamenalo posunúť zodpovednosť povinného rodiča za zdravie a život dieťaťa na druhého rodiča, ktorý sa osobne o dieťa stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť k dieťaťu.

9. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že významnou zmenou pomerov, ktorá nastala od predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom je vznik ďalších 3 vyživovacích povinností otca k mal. deťom, ktorá zmena je však vyvážená podstatnou a trvalou zmenou pomerov u maloletého F., ktorý je toho času na druhom stupni základnej školskej dochádzky a v súčasnosti je v 9. ročníku ZŠ a má 15 rokov, s čím sú nepochybne spojené podstatne vyššie náklady ako v čase predchádzajúcej úpravy výživného, kedy maloleté dieťa bolo vo veku 2 rokov. Za danej situácie odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že doposiaľ určené výživné napriek zmenám pomerov, ktoré u účastníkov konania nastali, zodpovedá základným kritériám určovania výživného, i keď odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sa podstatným spôsobom zvýšili, avšak ich uspokojovanie je limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením.

10. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania (ust. § 396 CSP, v spojení s ust. § 52 CMP), keďže v konaniach podľa CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak a zároveň nezistil žiadne okolnosti nasvedčujúce tomu, žeby to bolo spravodlivé (§ 55 CMP).

11. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).